

יום שישי כ' בכסלו תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יבמות - ס"ט

1. מה למדו מהפסוק "ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וגו'?"

- א. ר' ישמעאל - עובד כוכבים ועבד שאין לו בה אלמנות וגירושין אם בא על כהנת - פסלה. ולויה וישראלית נלמדו מ'ובת'.
- ב. ואין לומר - שכוננת הכתוב, מי שאין לו אלמנות וגירושין - להקל עליה שתאכל בתרומה אע"פ שיש לה זרע, שא"כ למה התרבו לויה וישראלית.
- ג. לר' עקיבא - [הסובר אין קדושין תופסין בחייבי לאוין, ולומדים עכו"ם ועבד מ'כי תהיה [תבעל] לאיש זר'] אלמנה: לאוסרה כשיש לה זרע. גרושה: להתירה כשאין לה זרע - כלומר שדיניהם שווים. והוצרכו שניהם: להשמיע שדיניהם נוהגים בין אם ראויות לכהונה ובין אם לא.

2. אלו מקורות נוספים נתבארו בענין 'פסול לכהונה'?

- א. אם נבעלה למחזיר גרושתו [משנישאת לאחר] לא נפסלה לכהונה - 'לאיש זר' מי שזר אצלה מתחילה, לאפוקי זה שהיה לה בו שעת היתר.
- ב. חלל אע"פ שבעילתו מותרת פוסלה לכהונה - לא יחלל זרעו בעמיו, מקיש זרעו לו, מה כהן גדול פוסל אלמנה, אף זרעו [חלל] פוסל.
- ג. נפסלת משעת ביאה גם כשלא קדם לכך קידושין [הויה] - נלמד מכהן גדול באלמנה, שפוסלה משעת ביאה לחודה.

3. מצרי או אדומי שנתגייר האם בנו פוסל אשה בביאתו?

- א. לתנא קמא דמשנתנו - פוסל. דומיא דכהן גדול באלמנה, שביאתו בעבירה ופוסל.
- ב. לר' יוסי - מכיון שזרעו כשר [דור שלישי] אינו פוסל. ודווקא כהן גדול שזרעו פסול ופוסל, אבל מצרי שני אין זרעו פסול, 'דור שלישי יבא להם...'

4. גר עמוני ומואבי, נחלקו התנאים האם פוסל. מה טעמיהם?

- א. ר' יוסי - פוסל, כיון שיש בזרעו פסול שבניו עד סוף הדורות פוסלים אשה בביאתם. דומיא דכהן גדול באלמנה שזרעו פסול ופוסל.
- ב. רשב"ג - אינו פוסל, הואיל ואין בנותיו פסולות. ודווקא כהן גדול באלמנה שכל זרעו פסול ופוסל, אבל כאן 'עמוני - ולא עמונית, מואבי - ולא מואבית'

5. אלו דינים של פוסל ומאכיל שנינו במשנה?

- א. אונס, או המפתה, או שוטה שקידש - ישראל בבת כהן - תאכל בתרומה, כיון שאין להם אישות בה, ואינו פסול מצד עצמו. נתעברה ממנו - לא תאכל כיון שזרעה ישראל. נחתך העובר במעיה - תאכל.
- ב. כהן בבת ישראל - לא תאכל בתרומה, עיברה - לא תאכל, ילדה - תאכל, נמצא כחו של בן גדול משל אב.
- ג. העבד פוסל משום ביאה לכהונה ולתרומה, ואינו פוסל משום זרע - בת כהן לישראל ומת ונשאר לה ממנו רק זרע שהוא עבד מותרת בתרומת אביה. בת ישראל לכהן ומת ונשאר עבד אינו זרע כהן להאכילה בתרומה.
- ד. ממזר נחשב זרע לפסול אמו בת כהן, או להאכיל את אמו בת ישראל.
- ה. כהן גדול פעמים שהוא פוסל - בת כהן לישראל וילדה בת שנישאה לכהן וילדה ממנו בן - ה"ז ראוי להיות כהן גדול ומאכיל את אמו ופוסל אם אמו. [כיון שהוא זרע שלה מישראל].

6. היכן מצינו חוששים שמא מעוברת היא?

- א. שתי נשים שהוחלפו בטעות בשעת כניסתן לחופה - מפרישין אותן ג' חדשים, שמא מעוברת וולדותיהם ממזרים - בנישואין חוששים.
- ב. ממשנתנו משמע שישראל שאנס בת כהן לא נפסלה ולא חוששים שנתעברה - בזנות לא חוששים כיון שאשה מזנה מתהפכת.
- ג. בת כהן שנישאת לישראל ומת בו ביום - כיון שחוששים, טובלת ואוכלת עד 40 יום, אם לא נתעברה ודאי מותרת, ואם נתעברה עד 40, מ'מים בעלמא'. הוכר עוברת במעיה - תהא מקולקלת למפרע עד ארבעים. [עוד שנו: ה"ז גיטין שעה קודם מיתתי - אסורה בתרומה מיד שמא ימות].

7. [לשון א'] הבא על ארוסתו בבית חמיו - לרב: הולד ממזר [חוששים שהיא פרוצה גם לאחרים] לשמואל: הולד שתוקי. האם לרב בכל אופן חוששים?

- א. רבא - אם לא יצא קול שנבעלה גם לאחרים אין הולד ממזר - והראיה ממשנתנו בענין בת ישראל מפותה לכהן 'ילדה - תאכל' ובהכרח שחשודה רק ממנו ואם שם שאסורה גם עליו וגם על העולם מחשיבים אותו של האחרון [המפתה] כ"ש בארוס שלגביו היא 'היתר' [דאון]
- ב. אב"י - אף שאינה חשודה מאחרים הולד ממזר. ומשנתנו עוסקת - שהיו שניהם חבושים בבית האסורין, ובידוע שלא בא עליה אחר.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)